

[Finansministeren.]

foreløbig er beskeden, at være ved at komme Gang i Genopbygningen.

For saa vidt det ærede Medlem med sine Bemærkninger om et Nationalbudget imidlertid har tænkt paa, at vi her i Danmark skulde lade udarbejde et mere detailleret Nationalbudget, saaledes som man f. Eks. har gjort det i Norge, maa jeg sige, at noget saadant er jeg afgjort ikke Tilhænger af. Jeg tror ikke paa, at det er muligt med blot nogenlunde forsvarlig Sikkerhed at lægge detailleret Program eller opstille en detaljeret Vurdering af, hvordan Produktion, Forbrug, Investering, Import, Eksport og en Række andre Størrelser skal forme sig paa alle det økonomiske Livs Detailomraader og navnlig da ikke flere Aar frem i Tiden. Det har jo da ogsaa vist sig, at de Planer, man i saa Henseende har lagt, de Programmer, man i saa Henseende har opstillet i forskellige Lande, bestandig har maattet revideres. Jeg tror, at de Medborgere, der er Tilhængere af en vidtgaende Planøkonomi — og det er jo i Virkeligheden den Tanke, der ligger bag ved det ærede Medlems Bemærkninger —, i nogen Grad savner den Fantasi, som man trænger til i disse for Verden saa urolige og omskiftelige Aar. Det forekommer mig, at vore ivrige Planøkonomer savner Blik for Tilværelsens Mangfoldighed og for al Tings Foranderlighed. Vi har jo ikke mindst i et Land som Danmark, der er saa afhængigt ikke blot af Vejrgudernes Naade, men ogsaa af Forholdene ude omkring os, fordi vi har en saa stor Udenrigshandel, bestandig Lejlighed til at se, hvorledes Forandringer i de klimatiske Forhold, Forandringer i Prisforhold ude i Verden, Forandringer i Produktions- og Leveringsforhold i forskellige Lande bestandig paavirker vore økonomiske Forhold paa ny og undertiden overraskende Maade. Derfor bør efter min Mening alle Overslag, som man vil gøre sig over det økonomiske Livs Forløb paa de forskellige Hovedomraader, være summarisk, de maa være knyttet til de normale og nødvendige Forbehold, saaledes at man ikke har bundet sig for stærkt til Detailler, men er i Stand til at indrette sig paa nye Situationer, naar de maatte indtræffe.

Ogsaa det ærede Medlem Hr. Starcke gjorde visse Bemærkninger, som det vil være naturligt, at jeg knytter enkelte Modbemærkninger til. Det ærede Medlem fortalte os, at man i visse Lande — og det ærede Medlem nævnte i saa Henseende bl. a. New Zealand og Queensland, og jeg husker vistnok ikke fejl, naar jeg siger ogsaa enkelte

andre Omraader af det australske Fastland, som Eksempler — har en Grundskyld, der dækker en betydelig Del af Statsudgifterne. Det var jo naturligvis Meningen, at vi skulde faa det Indtryk, at et saadant System er fortræffeligt, og at det bør gennemføres ogsaa i Danmark. Jeg synes, at naar man fortæller den Slags Ting, skylder man at fortælle det høje Ting og eventuelt andre Lyttere, som man i visse Situationer kan have, at Forholdene i de Lande, der her er Tale om, er vidt forskellige fra Forholdene i Danmark. Det kan jo ikke være nogen ubekendt, i hvert Fald ikke nogen kyndig, at f. Eks. New Zealand eller Australien har ganske andre Mængder af Jord pr. Indbygger, end vort eget Land har. Det er jo netop kendetegnende, at det ærede Medlem valgte saadanne Nybyggerlande, hvor Mængden af Jord i Forhold til Mængden af Mennesker er saa stor; det vilde sikkert ikke lykkes det ærede Medlem at finde noget af de tætbefolkede Lande i Europa — som det jo dog var mere naturligt at sammenligne med vort eget Land —, hvor man kunde sige, at Grundskylden dækkede en væsentlig Del af Statens Udgifter. Men maa vi bede om, at man drager Sammenligninger med Lande, som har lignende naturlige Forudsætninger som vore egne.

Det ærede Medlem talte derefter om Toldspørgsmaalet og omtalte det Forslag til en Forhøjelse af visse Toldsatser, som jeg fremsatte i Foraaret. Jeg maa ogsaa paa dette Omraade sige, at den Fremstilling, det ærede Medlem gav af dette Forslags Betydning, er i høj Grad vildledende, og det er derfor naturligt, at jeg knytter enkelte Bemærkninger dertil. Det ærede Medlem talte om en Forhøjelse af Toldsatserne paa 100 pCt., og det er rigtigt, at der var en Række Toldsatser, der i dette Lovforslag foresloges forhøjet med 100 pCt. Men det bør bemærkes for det første, at det her stort set drejer sig om en prismæssig à jour-Føring, idet Prisniveauet her i Landet er steget ca. 100 pCt., siden disse Toldsatser blev fastsat, saaledes at à jour-Føringen vil betyde, at disse Toldsatseres Gennemsnit kommer til at andrage omtrent netop den Procent af Varepriserne, som de androg, dengang disse Toldsatser blev gennemført. De vil derved komme mere paa Linie med de Værditoldsatser, som automatisk har fulgt Priserens Bevægelse. Men naar man taler om, at det drejer sig om Toldforhøjelser paa 100 pCt., skylder man altid at fortælle, at det i Praksis kun drejer sig om en Række mindre betydelige Toldsatser, ikke de Toldsatser, der indbringer de store Beløb, og til Belysning af Lovforslagets